

Birek: Da jeg har været temmelig udførlig i Betænkningen, kan jeg fatte mig kort her i Salen. Først de forskellige Ændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille. Efter Lovforslagets § 5 er det bestemt, at den Mand, der køber en Hypotekbankobligation kan gaa frem ad to Veje. Han kan beholde sin Obligation, og derefter skal han selvfølgelig aarlig hæve sin Rente i vedkommende Bank eller Bankfilial; hvis han f. Eks. er i Paris, skal han hæve den i Crédit Lyonnais, overhovedet i Frankrig i denne Banks Filialer. Det er den naturlige og sædvanlige Maade, men Loven aabner desuden en anden Udvej, han kan henlægge sin Hypotekbankobligation i Finansministeriet, som i og for sig intet har med Obligationen at gøre, og modtager til Gengæld derfor et Certifikat, et saakaldt Modtagelsesbevis, dette er endnu all right, det er noget, der sker for Statsobligationers Vedkommende.

Men saa kommer dertil, at Staten derigennem paadrager sig en Forpligtelse, den i og for sig slet ikke skal have, nemlig den at sende vedkommende Ejer af Hypotekbankobligationen, der har deponeret den for et Certifikat, en Check, holde Rede paa hans Adresse, hvor han er, og tage Omkostningerne ved at sende ham en Check, en Anvisning, paa maaske et meget lille Beløb. Det er en Ordning, der i sig selv er ret enestaaende; den benyttes ikke en Gang meget ved Statsobligationer. Men det, at Staten skal paatage sig denne Opgave, dette meget store Administrationsapparat, et meget stort Skriveapparat og store Udgifter til Porto, for at sende den enkelte Indehaver af Hypotekbankobligationen hans Rente direkte til den Adresse, han maatte have et eller andet Sted i Verden, dette mener jeg er et saa unødvendigt og stort Apparat, at denne Bestemmelse burde gaa ud af Loven ved at vedtage en Ændring, der gør, at den Mand, der deponerer en Hypotekbankobligation og faar et Certifikat for den, ikke kommer til at være anderledes og bedre stillet end den Mand, der beholder selv sin Obligation.

Den næste Ændring angaar Vurderingen af Ejendomme. Kreditforeningerne vurdere jo nu efter deres egen Vurdering, den var i og for sig tænkt at være god, men den har paa en vis Maade den Fejl, at det er Skyldneren, der selv vurderer, naar han skal have Laan, det er Foreningens Taksationsmænd, og derfor er man naaet til den underlige Ordning, at de fleste Kreditforeningsvurderinger ere større,

end de paa nogen Maade have Lov til at være. De ere allerede alt for store paa Landet, men de ere endnu større her i København. Jeg ser i Gaar i en Artikel i „Ugeskrift for Retsvæsen“ af cand. jur. Vilcke, at der findes en Opgørelse over en hel Del Ejendomme i de indlemmede Distrikter, og Resultatet af denne Opgørelse er, at Vurderingen her i København for de indlemmede Distrikter er 22½ Gange Huslejen i Gennemsnit for de Ejendomme, han nævner. Vurderingen til Ejendoms-skyld er allerede høj nok, den er 16—17 Gange Huslejen. Nu vil jeg nok spørge: kan en Ejendom virkelig have en Værdi af 22½ Gange Lejen? Enhver, der har gjort et Forsøg i Ejendomshandel her i København, vil vide, at Værdien ikke gaar over 13 eller 14 Gange Lejen, og undertiden kan man købe en Ejendom for 12½ Gange Lejen. De ville saaledes forstaa, at en Vurdering af 22 Gange Lejen er i sig selv en lidet sund og naturlig Vurdering, hvortil kommer, at Huslejen i de indlemmede Distrikter ofte er opskruet, al den Stund de have Butikslokaler, som de slet ikke kunne faa lejede ud. Det er jo saaledes i København, at naar der bygges, saa laver man Butikker uden Hensyn til, om de virkelig kunne i Længden give den paaregnede Leje. Vurderinger ere ikke gode og forsvarlige, naar Værdien for en hel Række Ejendomme sættes til 22 Gange Huslejen, uagtet Ejendommene kun ere 14 Gange Huslejen.

Vi have Lov til at forlange, at naar der skal være Tale om en Statsgaranti, skal Vurderingen i alt Fald være rimelig. En saadan rimelig Vurdering have vi i Ejendomsskylden. Det vil i sig selv have endnu en Fordel for selve Ejendomsskyldens Vedkommende. Ejendomsskylden er en Skattebasis, og Følgen er, at vi alle sammen — vi ere jo kun Mennesker — helst ville have dem saa lavt som muligt. Paa den anden Side ville vi, naar vi skulle til at laane efter Ejendomsskylden, helst have en høj Ansættelse, og Følgen er, at disse to Momenter komme til at modvirke hinanden, at afbalancere hinanden, saa at Ejendomsskylden i Længden kan blive, om ikke en ideel, saa dog en god og forsvarlig Vurdering. Og jeg tror, at det høje Ting vil gøre vel i at sige, at de Laan, Staten skal garantere for, maa være en Kvotadel, ikke efter tilfældig og vilkaarlig Vurdering, som vi alle indrømme, at Taksationsvurderingen er, men efter en reel Vurdering: Vurderingen til Ejendomsskyld.

Det tredie Ændringsforslag angaar